

JANINA KASTEVIK, SARAH UTAS & MATILDA SALMÉN (ILL.)

SIDAN 1

Lingonvägen – Oj, ett monster?

Lärarmaterial

Vad handlar boken om?

Hela familjen är ute och städar och gör fint i trädgården och i växthuset. De vill göra det fint så att de kan plantera nya frön. Som vanligt tycker pappa att de ska plantera tomater och gurka. Barnen vill odla något nytt och spännande, till exempel en monsterplanta. När Olga hittar ett frö som inte ser ut som de andra undrar hon med spänning vad det ska bli ...

Lgr 11 Centralt innehåll som tränas

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer. (SV åk 1–3)
- Enkla naturvetenskapliga undersökningar. (BIO åk 1–3)
- Dokumentation av naturvetenskapliga undersökningar med text, bild och andra uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg. (BIO åk 1–3)

Eleverna tränar följande förmågor

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Genomföra systematiska undersökningar i biologi.

Lgrs 11 Centralt innehåll som tränas

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 1–3)
- Skriftspråkets uppbyggnad. Mellanrum mellan ord, stor bokstav och punkt. (SV åk 1–3)
- Fältstudier och experiment för att undersöka närmiljön. (NO åk 1–3)
- Dokumentation och redovisning av undersökningar med hjälp av skrift, bild och andra uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg. (NO åk 1–3)

Eleverna tränar följande förmågor

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Genomföra undersökningar med naturvetenskaplig anknytning.

Ord att förklara

räfsar

växthus

odla

plantera

mogna

mönster

Återberätta

Kopiera bilderna på nästa sida till eleverna, klipp isär dem och blanda dem. Låt eleverna sitta i par och tillsammans lägga bilderna i rätt (kronologisk) ordning. Gå runt och lyssna på deras resonemang. När eleverna har placerat bilderna i rätt ordning, ska de öva på att återge berättelsen. Till hjälp får de några tidsord.

Förslag på tidsord:

en dag

en gång

först

därefter

sedan

då

plötsligt

efter

efter det

när

under tiden

till slut

slutligen

När eleverna har tränat, ska de kunna återge berättelsen muntligt eller skriftligt.

Dramatisera

Ett annat sätt att återge berättelsen är att dramatisera den. Låt eleverna träna in var sin del av sagan och spela upp för publik.

Fråga, fråga, byt

Fråga, fråga byt är en kooperativ övning där man tränar språk och kunskaper. Kopiera orden på nästa sida, som alla finns i boken. Varje elev får ett ordkort. Eleverna ska sedan mingla runt i klassrummet. När de träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sitt ord. Man förklarar sitt ord och vad man kan berätta om det, med koppling till boken. Den andra eleven gör samma sak och när båda har berättat byter man ordkort. Sedan minglar man vidare tills man träffar en ny person och upprepar då övningen.

Meningar och frågor

Ni kan även använda ordkorterna till att träna på att skriva meningar och frågor. Träna meningsbyggnad samt språkliga strukturer, till exempel rätt skiljetecken. Börja med att göra några exempel i helklass.

Exempel:

Våren kommer efter vintern. Vilken årstid kommer efter våren?

Jag räfsar löv i min trädgård. Vad räfsar du i din trädgård?

vår	räfsar	löv	korg
tunna	växthus	plantera	tomat
gurka	pumpa	odla	vattna
eldar	frö	kruka	blad
mogna	goda	vissna	Halloween

Från frö till ...

Gör odlingar i klassen. Detta ökar kunskapen om vad som behövs för att något ska växa. Eleverna får också följa hur odlingen förändras.

- Förförståelse – vad behövs för att odla? Låt eleverna göra tankekartor med förslag.
- Tillverka egna krukor – förslagsvis med mjölkkartonger eller tidningspapper.
- Odlar – låt eleverna odla sina frön. Kanske odlar ni olika fröer för att få en bredare kunskap.
- Dokumentation – vad har eleverna gjort? Låt dem skriva, rita, fotografera eller filma.
- Följ utvecklingen ett par gånger varje vecka.
- Sköt om odlingen varje dag.
- Dokumentera när det har skett någon förändring.
- Utvärdera – vilka nya kunskaper har eleverna fått?

Facit Läsförståelse

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vilken årstid är det i början av boken?
Det är vår.
2. Vad säger pappa att de ska plantera?
Pappa säger att de ska plantera tomater och gurka.
3. Ett frö ser inte ut som de andra. Vad blir det av fröet?
Det blir en pumpa.
4. Vilken årstid är pumpan färdig?
Den är färdig på hösten.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Varför måste de vattna planteringarna?
Planteringarna behöver vatten för att växa.
6. På sommaren är tomaterna och gurkan mogna. Vad betyder det?
Det betyder att de har växt klart och att man kan plocka och äta dem.
7. Vad tycker Igor att de ska använda pumpan till?
Igor tycker att de ska göra en lykta av pumpan för att det är Halloween.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

8. Vad tror du att Ester menar när hon säger att "Växten blev ett monster"?
Eget svar.
9. Vilka frön skulle du helst ha planterat och varför?
Eget svar.

Analys

10. Varför tror du att författaren valde just pumpa som det annorlunda fröet?
Eget svar.